

KRISTIN HANNAH

Romano LAKŠTINGALA autorė

Grumbalins Takas

NETFLIX

SERIALU VIRTUSI
ISTORIJA

PIRMAS SKYRIUS

As vadino mergaitėmis iš Jonvabalių tako. Tai buvo labai seniai — daugiau nei prieš tris dešimtmečius, tačiau dabar, gulint lovoje ir klausantis už lango siaučiančios pūgos, atrodė, jog viskas nutiko tik vakar.

Per pastarąją savaitę (neabejotinai pačias blogiausias septynias jos gyvenimo dienas) ji prarado gebėjimą atsiriboti nuo prisiminimų. Pastaruoju metu jos sapnuose pernelyg dažnai lankydavosi 1974-ieji; ji vėl buvo mergaičiukė, žengianti į gyvenimą pralaimėto karo šešėliuose, lekianti dviračiu šalia savo geriausios draugės beveik aklinoje tamsoje. Pati vieta buvo svarbi tik kaip atramos taškas, tačiau jos atmintyje viskas atgydavo ryškiomis detalėmis: vingiuota asfalto juosta, iš abiejų pusių juosiamą drumzliną vandens griovių, bei skurdžia žole apžėlę kalvų šlaitai. Iki joms susitinkant atrodė, kad tas kelias niekur neveda; tai buvo tik kaimo keliukas, pavadintas pagal vabalą, kurio šiame atšiauriame melsvai žaliame pasaulio kampelyje niekas nebuvo matęs.

Paskui jos pamatė jį viena kitos akimis. Vieną dieną užsiropštusios ant kalvos išvydo ne aukštus medžius, dumblinas duobes ar tolimas snieguotas viršukalnes, o vietas, į kurias kada nors nukeliaus. Naktimis iššliūkindavo iš savo kaimyninių namų ir susitikdavo prie to kelio. Ant Pilčako upės krantų rūkydavo nugvelbtas cigaretės, verkėdavo klausydamosi Billy „Don't Be a Hero“ dainos žodžių ir pasakodavo viena kitai viską, dygsniuodamos savo gyvenimus į vieną, kol vasaros pabaigoje niekas nebeatskyrė, kur viena mergaitė pasibaigia, o kita prasideda. Visi tiesiog ėmė vadinti jas *Tale ir Keite*, ir daugiau nei trisdešimt metų toji draugystė buvo jų gyvenimo ašis: tvirta, ilgaamžė, patikima. Nesvarbu, kad metams bėgant muzika keitėsi, tačiau pažadai, duoti Jonvabalių take, išliko.

Geriausios draugės amžiams.

Jos tikėjo, kad tai truks amžinai, tos jų priesaikos, kad kada nors, kai bus senutės, jos sėdės supamuosiuose krėsluose girgždančioje terasoje, kalbės apie savo gyvenimą ir juoksis.

Dabar, be abejo, ji žinojo geriau. Jau daugiau nei metus kartojo sau, kad viskas gerai, ji gali gyventi be savo geriausios draugės. Kartais net patikėdavo tuo.

Bet tada išgirdavo muziką. Jų muziką. „Goodbye Yellow Brick Road.“ „Material Girl.“ „Bohemian Rhapsody.“ „Purple Rain.“ Vakar, kai apsipirkinėjo, prasta dainos „You’ve Got a Friend“ versija, perdaryta „Muzak“ kompanijos, privertė ją apsiverkti... šalia ridikėlių.

Ji nusimetė antklodę ir išlipo iš lovos, stengdamasi nepažadinti šalia miegančio vyro. Akimirką stovėjo, stebeilydamasi į jį tamsiuose šešėliuose. Net miegant vyro veide atsispindėjo susirūpinimas.

Ji nukėlė telefono ragelį, išėjo iš miegamojo ir tyliai nutipeno koridoriais į terasą. Ten, žiūrėdama į pūgą, kurį laiką kaupė drąsą. Rinkdama atmintinai žinomą numerį svarstė, ką po šių tylos mėnesių pasakys savo kitados geriausiai draugei, kaip pradės kalbą. *Aš visą savaitę blogai jaučiuosi... mano gyvenimas griūva... arba tiesiog man reikia tavęs.*

Kažkur už juodo ir šelstančio sąsiaurio suskambo telefonas.

Pirma dalis

AŠTUNTASIS DEŠIMTMETIS

Šokių karalienė

*jauna ir miela,
vos septyniolikos*

ANTRAS SKYRIUS

Didžiojoje šalies dalyje 1970-ieji buvo neramumų ir pokyčių metai, tačiau name Magnolijų alėjoje vyravo tvarka ir tylą. Jo viduje dešimtmetė Talula sėdėjo ant šaltų medinių grindų ir statė Linkolno stiliaus rąstų trobelę savo mažosioms lėlytėms, kurios miegojo ant mažyčių rožinių „Kleenex“ nosinaičių. Jei ji būtų buvusi savo miegamajame, būtų klausiusis Džeksonų penketuko per savo fonografa, bet čia, svetainėje, nebuvo net radijo.

Talulos močiutė nelabai mėgo muziką; nemėgo ji ir televizijos ar stalo žaidimų. Dažniausiai — kaip dabar — močiutė sėdėdavo savo supamajame krėslė prie židinio ir siuvinėdavo. Ji prikurdavo šimtus rankdarbių, kurių dauguma — išsiuvinėtos citatos iš Biblijos. Per Kalėdas dovanodavo juos bažnyčiai, kur jie būdavo parduodami lėšų rinkėjams.

O senelis... jis neturėjo kitos išeities, kaip tik tylėti. Nuo tada, kai jį ištiko insultas, dažniausiai gulėdavo lovoje. Retsykiais paskambindavo varpeliu, ir tai būdavo vienintelis kartas, kai Talė pamatydavo močiutę skubant. Vos išgirdusi pirmuosius skimbčiojimus, ji nusišypsodavo, iškvėpdavo „O, vargeli“ ir kaip įmanydama greičiau nušlepetuodavo koridoriumi.

Talė paėmė savo geltonplaukę Trolę. Tyliai niūniuodama ėmė šokdinti ją su lėle Kauboje pagal „Daydream Believer“ melodiją. Mergaitė buvo įpusėjusi dainą, kai kažkas pabeldė į duris.

Tai buvo taip netikėta, kad Talė sustingo ir pakėlė galvą. Išskyrus sekmadienius, kai ponas ir ponija Bitliai užsukdavo pasiimti jų į bažnyčią, daugiau niekas čia neužeidavo.

Močiutė pasidėjo rankdarbį į rožinį plastikinį krepšelį prie kėdės, atsistojo ir iš lėto, vilkdama kojas — pastaraisiais metais tai tapo

jos įprasta eiseną — nupėdino per kambarį. Kai ji atidarė duris, stoji ilga tyla, tada pasigirdo atodūsis:

— O, varge.

Močiutės balsas skambėjo keistai. Metusi kreivą žvilgsnį, Talė išvydo aukštą moterį ilgais susivėlusiais plaukais ir veide netelpančia šypsena. Ji buvo viena gražiausių moterų, kokias Talė buvo mačiusi: balta kaip pienas oda, tiesi smaili nosis, aukšti skruostikauliai virš smulkaus smakro, lėtai mirksinčios skaidrios rudos akys.

— Nelabai meiliai pasitinki savo seniai matytą dukrą.

Moteris prasiyrė pro močiutę, priėjo tiesiai prie Talės ir pasilenkė.

— Ar čia mano mažoji Talula Rouzė?

Dukrą? Tai reišė...

— Mamyte? — išgąstingai sušnabždėjo mergaitė, bijodama patikėti. Ji taip ilgai laukė, svajoję, kaip jos mamytė sugrįžta.

— Pasiilgai manęs?

— O *taip*, — atsiliepė Talė, stengdamasi nesusijuokti. Bet ji jau tėsė tokia laiminga.

Močiutė uždarė duris.

— Gal užeitum į virtuvę puodelio kavos?

— Aš ne kavos gerti sugrįžau. Sugrįžau savo dukters.

— Tu neturi pinigų, — sunkiai atsiduso močiutė.

Jos motina susierzino.

— Tai kas, jei ir neturiu?

— Talei reikia...

— Manau, galiu nuspręsti, ko reikia mano dukrai.

Jos mama, rodėsi, stengėsi stovėti tiesiai, tačiau jai nelabai sekėsi. Ji keistai svyravo, o akys atrodė pakvaišusios. Mama suko aplink pirštą ilgų, banguotų plaukų sruogą.

Močiutė prisiartinė prie jų.

— Auginti vaiką — didelė atsakomybė, Dorote. Galbūt jei persikeltum čionai kuriam laikui, susipažintum su Tale, pasiruoštum... — ji nutilo, susiraukė ir tyliai ištarė: — Tu girta.

Mamytė sukikeno ir mirktelėjo Talei.

Jonvabalių takas

Talė mirktelėjo jai. Nieko tokio, kad girta. Jos senelis taip pat gero-kai gerdavo, iki susirgo. Netgi močiutė kartais išlenkia kokią taurę vyno.

— Šiandien mano gimtadienis, mama, o gal pamiršai?

— Tavo gimtadienis? — pašoko Talė. — Palauk čia, — tarė ji ir nuskubėjo į savo kambarį.

Besidaužančia širdimi ėmė kuistis tualetinio staliuko stalčiuje, naršydama daiktus, ieškodama iš smulkių makaronų ir karoliukų su-vertu vėrinio, kurį buvo padariusi savo mamai per Biblijos pamokas praėjusiais metais. Močiutė susiraukė, pamačiusi jį, liepė nieko nesiti-kėti, bet Talė negalėjo susilaikyti. Ji vylėsi ne vienus metus. Susigrūdu-si vėrinį į kišenę, mergaitė nuskubėjo atgal į svetainę ir spėjo išgirsti mamą sakant:

— Aš ne girta, mama, mieloji. Aš pirmą kartą per trejus metus vėl matau savo vaiką. Aš apsvaigusi iš meilės.

— Šešerius metus. Kai palikai ją čia, mergaitei buvo ketveri.

— Taip seniai? — sutriko mama.

— Grįžk namo, Dorote. Aš galiu tau padėti.

— Kaip padėjai praeitą kartą? Ne, ačiū.

Praeitą kartą? Mamytė jau buvo kartą grįžusi?

Močiutė atsiduso, tada vėl suėmė save į rankas.

— Ar dar ilgai pyksi ant manęs?

— Vargu ar tokie dalykai turi galiojimo datą, a? Eime, Talula.

Jos mama pasviro durų link.

Talė paniuro. Viskas turėjo būti ne taip. Jos mamytė nė neapka-bino, nepabučiavo, nepasiteiravo, kaip ji. Be to, visi žino, kad prieš išvykstant reikia susikrauti lagaminą. Talė parodė į miegamojo duris.

— Mano daiktai...

— Tau nereikia to materialistinio šlamšto, Talula.

— A? — nesuprato Talė.

Močiutė prisitraukė ją į glėbį, kuris atsidavė puikiai pažįstamais kvapais — talku, pudra ir plaukų laku. Tai buvo vienintelės rankos, kurios kada nors glaudė Talę, o močiutė buvo vienintelis žmogus, su kuriuo ji jautėsi saugi, ir Talė staiga išsigando.

— Močiute? — tarė ji atsitraukdama. — Kas vyksta?

— Tu eisi su manim, — tarė mamytė, atsiremdama į durų staktą, kad nepargriūtų.

Močiutė sugriebė Talę už pečių ir švelniai papurtė.

— Tu juk žinai mūsų telefono numerį ir adresą, taip? Paskambink mums, jei išsigąsi ar kas nors atsitiks.

Ji verkė; matydama savo tvirtą, romią močiutę verkiančią Talę išsigando ir sutriko. Kas vyksta? Ar ji jau ką nors padarė?

— Aš atsiprašau, močiute, aš...

Jos mama pripuolė, sugriebė už peties ir smarkiai papurtė.

— *Niekada* neatsiprašinėk. Tai apgailėtina. Eime.

Ji paėmė mergaitę už rankos ir nusitempė prie durų.

Talė klupdama išsekė paskui motiną iš namo, nulipo laipteliais ir perėjo per gatvę, kur stovėjo aprūdijęs VW, išpuostas plastikinėmis gėlėmis bei ant šono išdažytu didžiuliu geltonu taikos simboliu.

Durys atsivėrė, ir pro jas į lauką išsiveržė tirštas pilkas debesis. Pro miglą Talė įžiūrėjo tris žmones furgone. Prie vairo sėdėjo juodao-dis su milžiniška plaukų kupeta ir raudona galvos juosta. Gale kiūtojo moteris su kutais apsiūta liemene ir dryžuotomis kelnėmis, persirišusi šviesius plaukus ruda skarele, o šalia jos sėdėjo vyras su platėjančiomis kelnėmis ir nudėvėtais marškinėliais. Furgono grindis dengė rudas gauruotas kilimas, ant kurio mėtėsi kelios pypkės, tušti alaus buteliai, maisto pakuotės ir magnetofono kasetės.

— Čia mano dukra, Talula, — pranešė mama.

Talė nieko nepasakė, tačiau ji baisiai nemėgo, kai ją vadindavo Talula. Ji pasakys mamai vėliau, kai jiedvi liks vienos.

— Nuostabu, — tarstelėjo kažkas.

— Ji tokia panaši į tave, Dote. Neįtikėtina.

— Lipkite, — burbtelėjo vairuotojas. — Pavėluosime.

Vyras purvinais marškinėliais ištiesė ranką, sugriebė Talę už juosmens ir įsitraukė į furgoną, kur ji atsargiai atsiklaupė ant kilimo.

Jos mama įlipo į vidų ir užtrenkė duris. Furgone skambėjo keista

muzika. Talė tesuprato vos kelis žodžius: *kažkas čia vyksta...* Pro dūmus viskas atrodė miglota ir neryšku.

Mergaitė pasislinko arčiau metalinio šono, norėdama padaryti vietos šalia savęs, tačiau mama atsisėdo prie moters su skarele. Jos tučtuojau pradėjo šnekėtis apie kiaules, žygius ir vyrą, vardu Kentas. Talė nieko nesuprato, o nuo dūmų sukosi galva. Kai vyras šalia jos prisidėgė pypkę, ji neiškentusi piktai atsiduso.

Vyras išgirdo tai ir atsisuko į ją. Iškvėpdamas pilkų dūmų debesį tiesiai jai į veidą nusišypsojo:

— Tiesiog plauk pasroviui, mergyt.

— Pažiūrėkit, kaip mano mama ją rengia, — piktai prabilo jos mamytė. — Lyg kokią lėlę. Kaip ji gali tapti *tikra*, jeigu jai neleidžiama nė susipurvinti?

— Tu teisi, Dote, — pritarė vyras, išleisdamas iš burnos dūmus ir atsilošdamas.

Mamytė pirmą kartą pažiūrėjo į Talę; iš tiesų *pažiūrėjo*.

— Atmink, vaike. Gyvenimas ne tam, kad gamintum valgyti, valytum namus ir gimdytum vaikus. Gyvenimas — tai laisvė. Galimybė daryti tai, ką nori daryti. Galimybė tapti sumautu Jungtinių Valstijų prezidentu, jei to nori.

— Mums reikėtų naujo prezidento, tai jau tikrai, — įsiterpė vai ruotojas.

Moteris su skarele patapšnojo mamai per šlaunį.

— Tiesą sakai. Paduok man tą bongą, Tomai. — Ji susijuokė. — Ei, beveik surimavau.

Talė susiraukė, pajutusi paširdžiuose kažkokią nenusakomą gėdą. Jai atrodė, kad ši suknelė jai labai tinka. Ir ji nenorėjo būti prezidente. Talė norėjo būti balerina.

Nors labiausiai norėjo, kad mamytė ją mylėtų. Talė dar pasislinko, kol galų gale atsidūrė šalia mamos per ištiestą ranką.

— Su gimtadieniu, — tyliai ištare pasirausdama kišenėje. Ji ištraukė vėrinį, kurį taip kruopščiai vėrė, kankinosi, kljavo blizgučius, net kai kiti vaikai jau buvo išėję žaisti. — Aš padariau jį tau.

Mama stvėrė vėrinį ir sugniaužė saujoje. Talė ilgai laukė, kada mama padėkos ir juo pasipuoš, tačiau ji to nepadarė; mama tiesiog sėdėjo, lingavo į muzikos taktą ir kalbėjosi su savo draugais.

Pagaliau Talė užsimerkė. Nuo tų dūmų jai norėjosi miego. Didžiąją savo gyvenimo dalį ji ilgėjosi mamos; ne taip, kaip ilgiesi žaislo, kurio negali rasti, ar draugo, kuris liovėsi su tavimi žaisti, nes tu nesidalini žaislais. Ji ilgėjosi savo mamytės. Ji visada buvo joje, toji tuštuma, kuri mausdavo dienomis ir skaudėdavo naktimis. Talė vis žadėdavo sau, kad jei mamytė kada nors sugrįš, ji elgsis gerai. Nepriekaištingai. Jei ji ką nors pasakys ar padarys ne taip, tučtuojau pasitaisys. Labiausiai už viską Talė norėjo, kad mamytė ja didžiutųsi.

Bet dabar ji nežinojo, ką daryti. Tose svajonėse jos visada išeidavo kartu, tik dviese, susikibusios už rankų.

„Na štai, atėjome, — pasakydavo jos svajonių mamytė, kai jos užlipdavo į namą ant kalvos. — Tai mūsų namai. — Tuomet ji pabučiuodavo Talę į skruostą ir sušnabždėdavo: — Aš labai ilgėjausi tavęs. Manęs nebuvo, nes...“

— Talula. Pabusk.

Talė krūptelėjo ir atsimerkė. Jos galva buvo sunki, gerklė išdžiūvusi. Kai pamėgino paklausti „Kur mes?“, pasigirdo tik kvarktelėjimas.

Visi nusikvatojo ir juokdamiesi išsiropštė iš furgono.

Šioje šurmuliuojančioje Sietlo gatvėje buvo pilna žmonių; jie skandavo, šūkavo ir nešė plakatus, kuriuose buvo parašyta MYLĖKITĖS, O NE KARIAUKITE bei NE, VELNIAI RAUTŲ, MES NEISIME. Talė dar nebuvo mačiusi tiek daug žmonių vienoje vietoje.

Mamytė paėmė ją už rankos ir prisitraukė artyn.

Visa likusi diena pralėkė šūkius skanduojančių ir dainas dainuojančių žmonių migloje. Talė vis nerimavo, kad paleis mamos ranką ir nuplauks kartu su minia. Nepasijuto saugiau net tuomet, kai pasirodė policininkai, nes jie segėjo ginklus prie diržų, o rankose laikė lazdas ir plastikinius skydus, kuriais dengė savo veidus.

Tačiau minia tik žygiavo, o policija tik stebėjo.

Sutemus Talė pasijuto pavargusi ir alkana; jai skaudėjo galvą, bet

jie vis ėjo, iš vienos gatvės į kitą. Dabar minia pasikeitė; žmonės pasidėjo savo plakatus ir ėmė gerti. Kartkartėmis ji išgirsdavo visą sakinį ar pokalbio dalį, tačiau nieko nesuprato.

— Ar matei tas kiaules? Jie tiesiog *mirė* iš noro duoti mums į dantis, bet mes buvome taikūs, žmogau. Jie negalėjo mūsų paliesti. Ei, Dote, tu užlaikai suktinę.

Visi aplink nusijuokė, mamytė garsiausiai. Talė negalėjo suprasti, kas vyko, ir jai siaubingai skaudėjo galvą. Aplink šurmuliavo, šoko ir juokėsi žmonės. Iš kažkur į gatvę liejosi muzika.

Ir tada Talė staiga suvokė, kad niekas nebelaiko jos už rankos.

— Mamyte! — sušuko ji.

Niekas neatsiliepė, net neatsisuko, nors visur šurmuliavo žmonės. Talė ėmė brautis per tuos kūnus šaukdama mamytę, kol užkimo. Galų gale ji sugrįžo į tą vietą, kur paskutinį kartą matė mamytę, ir ėmė laukti ant šaligatvio.

Ji sugrįš.

Geliančios ašaros graužė akis ir tekėjo veidu, kol ji sėdėjo ten laukdama, stengdamasi būti drąsi.

Tačiau jos mamytė taip ir negrįžo.

Po to Talė ilgus metus bandė prisiminti, kas buvo toliau, ką ji darė, tačiau visi tie žmonės buvo tarsi debesis, užtemdęs jos prisiminimus. Ji teprisiminė tik tiek, kad pabudo ant purvino šaligatvio visiškai tuščioje gatvėje ir išvydo raitą policininką.

Jis suraukęs kaktą pažiūrėjo į ją iš savo aukštybių ir tarė:

— Ei, mažyle, ar tu čia visai viena?

— Taip, — tik tiek ji galėjo pasakyti neapsiverkusi.

Policininkas nugabeno ją atgal į namą Karalienės Anos Kalno gatvėje, kur močiutė mergaitę stipriai apkabino, pabučiavo į skruostą ir patikino, kad Talė niekuo nekalta.

Tačiau Talė žinojo tiesą. Matyt, šiandien ji padarė kažką ne taip, buvo bloga. Kai kitą kartą mamytė sugrįš, ji labiau pasistengs. Ji pažadės tapti prezidente ir niekada, niekada dėl nieko neatsiprašinės.

Talė gavo Jungtinių Valstijų prezidentų sąrašą ir įšiminė kiekvieną pavardę iš eilės. Paskui ji ištikus mėnesius pasakodavo visiems, kas tik paklausdavo, būsianti pirmąja moterimi prezidente; ji netgi metė baleto pamokas. Per vienuoliktąjį gimtadienį, kol močiutė degė žvakutes ant torto ir plonu skystu balseliu dainavo „Su gimtadieniu“, Talė nesiliovė žvilgčiojusi į duris, tikėdamasi *Na štai, pagaliau*, bet niekas nepasibeldė ir telefonas nesuskambėjo. Vėliau, žiūrėdama dovanų dėžutes, ji bandė šypsotis. Priešais ją ant kavos staliuko gulėjo tuščias iškarpų albumas. Kaip dovana jis buvo nieko vertas, tačiau močiutė jai nuolatos dovanodavo tokius daiktus — kad Talė turėtų kuo užsiminti ir tylėtų.

— Ji nė nepaskambino, — pakeldama galvą tarė Talė.

Močiutė sunkiai atsiduso:

— Tavo mama turi... problemų, Tale. Ji silpna ir sutrikusi. Tau reiktų liautis apsimetinėti, kad yra kitaip. Svarbiausia, kad tu būtum stipri.

Šį patarimą ji buvo girdėjusi tūkstančius kartų.

— Žinau.

Močiutė atsisėdo ant nutrintos gėlėtos sofos šalia Talės ir prisi-traukė ją ant kelių.

Talei patikdavo, kai močiutė ją apkabindavo. Ji prisiglaudė ir padėjo skruostą ant minkštos močiutės krūtinės.

— Norėčiau, kad tavo mama būtų kitokia, Tale, Dievas mato, kaip norėčiau, tačiau ji prarasta siela. Ir jau seniai tokia.

— Ar todėl ji nemyli manęs?

Močiutė pažiūrėjo į ją. Po akiniais juodais kauliniais rėmeliais jos blyškiai pilkos akys atrodė didžiulės.

— Ji myli tave, tik savaip. Todėl vis sugrižta.

— Man tai neatrodo meilė.

— Žinau.

— Man atrodo, aš nė nepatinku jai.

— Jai nepatinku aš. Kai kas atsitiko, labai seniai, ir aš ne... na, dabar nebesvarbu. — Močiutė tvirčiau apkabino Talę. — Kada nors ji gailėsis, kad nebuvo su tavimi visus šiuos metus. Esu tuo tikra.

— Galėčiau parodyti jai savo iškarpu albumą.

Močiutė nežiūrėjo į ją.

— Būtų miela. — Po ilgos pauzės pridūrė: — Su gimtadieniu, Tale, — ir pabučiavo į kaktą. — Dabar geriau eisiu pasėdėti su tavo seneliu. Jis šiandien prastai jaučiasi.

Močiutei išėjus, Talė kurį laiką sėdėjo, žiūrėdama į tuščią pirmą lapą savo naujajame albume. Būtų puiku vieną dieną padovanoti jį mamai, parodyti, ką ji praleido. Bet kaip Talė jį užpildys? Turėjo keletą savo nuotraukų, daugiausia darytų draugių mamų per šventes ar išvykas, tačiau nedaug. Jos močiutės akys buvo per silpnos tiems mažyčiams objektyvams. Ir ji turėjo tik vieną savo mamos nuotrauką.

Talė paėmė parkerį ir viršutiniame dešiniajame kampe labai rūpestingai užrašė datą; tada susiraukė. Kas dar? *Brangioji mamyte, šiandien mano vienuoliktasis gimtadienis...*

Nuo tos dienos Talė ėmė rinkti įvairiausias smulkmenas iš savo gyvenimo. Mokyklinės fotografijas, varžybų nuotraukas, kino bilietų šakneles. Ištisus metus, kai tik pasitaikydavo gera diena, ji parskubėdavo namo ir aprašydavo ją, priklijuodama šalia čekį ar bilietą, įrodantį, kur buvo ar ką veikė. Pamažu ji ėmė gražinti savo gyvenimą, norėdama atrodyti geriau. Tai nebuvo melas, ne, veikiau šioks toks perdėjimas. Tiesiog tam, kad vieną dieną mama pasakytų, jog didžiuojasi Talula. Ji užpildė tą albumą, po to kitą ir dar vieną. Per kiekvieną gimtadienį gaudavo po naujutėlaitį albumą — iki paauglystės.

O tada kažkas atsitiko. Talė nežinojo kas, galbūt kad jos krūtys augo greičiau nei kitų, o gal jai paprasčiausiai nusibodo dėlioti savo gyvenimą į albumą, kuriuo niekas nė nesidomėjo. Sulaukusi keturiolikos, Talė padėjo tašką. Ji sukrovė visas tas vaikiškas knygas į didelę kartoninę dėžę ir užkišo už spintos, tada paprašė močiutės daugiau jų nebepirkti.

— Tu tikra, mieloji?

— Taip, — atsakė Talė.

Jai neberūpėjo motina, ir Talė stengėsi nė negalvoti apie ją. Tiesą sakant, mokykloje visiems sakė, kad mama žuvo plaukdama laivu.

Melas ją išlaisvino. Ji nebeperko drabužių vaikiškuose skyriuose ir leido laiką jaunimui skirtose parduotuvėse. Talė pirko prigludusius, pilvą apnuoginančius marškinius, kurie išryškino jos jaunus papukus, ir platėjančias kelnes žemu juosmeniu, kurios dailiai aptempdavo užpakaliuką. Ji turėjo slėpti tuos drabužius nuo močiutės, tačiau tai nebuvo sunku; apsvilkusi pūstą liemenę ir paskubomis pamojavusi Talė išsprukdavo iš namų vilkėdama tai, ką norėjo vilkėti.

Ji suprato, kad atitinkamai rengdamasi ir elgdamasi gali būti priimta į *kietų* vaikų būrį. Penktadienių ir šeštadienių vakarais pasakydavo močiutei nakvosianti pas draugę, o pati išlėkdavo važinėti riedučiais prie Leik Hilso, kur niekas neklausinėdavo apie jos šeimą ir nežiūrėjo į ją tarsi būtų „vargšėlė Talė“. Ji išmoko rūkyti cigaretes neužsikosėdama ir kramtyti gumą, kad nublėptų jų kvapą.

Aštuntoje klasėje Talė tapo viena iš populiariausių jos amžiaus mergaičių mokykloje, ir to nebūtų atsitikę, jei ne draugai. Kai ji turėdavo kuo užsiimti, negalvodavo apie moterį, kuriai buvo nereikalinga.

Visgi pasitaikydavo dienų, kai ji jausdavosi... ne tai, kad vieniša... bet panašiai. Atitrūkusi. Tarsi visi tie žmonės, su kuriais leisdavo laiką, būtų laikini.

Šiandien buvo viena iš tų dienų. Talė sėdėjo savo įprastoje vietoje mokyklos autobuse, klausydamasi aplinkinio šurmulio. Visi, rodės, tik ir kalbėjo apie šeimos reikalus; ji neturėjo ką pasakyti šia tema. Nežinojo, ką reiškia susimušti su jaunesniu broliu, patirti namų areštą už tai, kad atsikalbinėji tėvams, ar eiti apsipirkti su mama. Laimei, kai autobusas sustojo jos stotelėje, Talė skubiai iššoko, nepamiršdama suvaidinti atsisveikinimo su draugais, garsiai juokdamasi ir mojuodama. Apsimetinėdama. Pastaruuju metu dažnai taip elgdavosi.

Kai autobusas nuvažiavo, ji užsimetė ant peties kuprinę ir pa-traukė namo. Vos išsukusi iš už kampo, Talė pamatė jį.

Kitapus gatvės, priešais močiutės namus, stovėjo aplamdytas raudonas VW furgonas. Jo šonai tebebuvo išpuošti plastikinėmis gėlėmis.

TREČIAS SKYRIUS

Buvo dar tamsu, kai suskambo Keitės Mularki žadintuvas. Ji su-
dejavo, atsivertė lovoje ir įsistebeilijo į smailėjančias lubas. Vien
pagalvojus apie mokyklą jai darėsi bloga.

Aštunta klasė perdegino visus saugiklius; 1974-ieji mirtinai už-
kniso, virto kažkokia socialine dykuma. Ačiū Dievui, kad iki mokslo
metų pabaigos liko tik mėnuo. Nors vasara taip pat nežadėjo nieko
gero.

Šeštoje klasėje ji turėjo dvi drauges; jos darydavo viską kartu: da-
lyvavo 4-H organizacijos pasirodymuose su savo žirgais, lankė jauni-
mo grupę, važinėjosi dviračiais nuo vienos namų iki kitos. Tačiau tą
vasarą, kai joms sukako dvylika, viskas baigėsi. Draugės visai pašėlo;
kitaip nepasakysi. Jos rūkė žolę, praleidinėjo pamokas — užtat neprae-
leisdavo nė vieno vakarėlio. Kai Keitė atsisakė prisidėti, bičiulės nu-
traukė su ja ryšius. Taškas. O „gerieji“ vaikai nenorėjo su ja draugauti,
nes Keitė priklausė žolės rūkalių klubui. Taigi dabar jos vienintelės
draugės buvo knygos. Ji taip dažnai skaitydavo „Žiedų valdovą“, kad
galėjo atmintinai cituoti ištisas pastraipas.

Ne tas gebėjimas, kuris padėtų tapti populiariai.

Keitė atsiduso ir išsiropštė iš lovos. Mažyčiame antro aukšto
kambarėlyje, kuris neseniai buvo perdarytas į vonios kambarį, pas-
kubomis nusiprausė po dušu ir susipynė tiesius šviesius plaukus, tada
užsidėjo savo kvailus akinius kauliniais rėmeliais. Jie buvo beviltiškai
senamadiški — *kieti* vaikai nešiojo apskritus ir be rėmelių, tačiau tėtis
pasakė, kad kol kas naujiems akiniams nėra pinigų.

Nusileidusi į apačią, Keitė nuėjo prie užpakalinių durų, apsvy-
niojo aplink blauzdas plačias kelnių klešnes ir įlipo į didžiulius juodus
guminius botus, kuriuos jie laikydavo ant betoninių laiptelių. Žirglio-

dama kaip Neilas Armstrongas, nuklampojo per purvyną į daržinę kiemo gilumoje. Jų senoji kvorterių veislės kumelė prišlubčiojo prie tvoros ir sveikindamasi suprunksėtė.

— Sveika, Pelėžirne, — tarė Keitė, numesdama ant žemės glėbį šieno ir paglostydama aksominę žirgo ausį.

— Aš taip pat tavęs pasiilgau, — pasakė ji, ir tai buvo tiesa.

Dvejus metus jos buvo neišskiriamos; Keitė jodinėjo šia kumele visą vasarą ir laimėjo daugybę prizų Snohomišo apygardos mugėje.

Tačiau viskas greitai keičiasi. Dabar Keitė tai žinojo. Žirgas gali per naktį pasenti ir apšlubti. Draugė gali taip pat greitai tapti svetima.

— Iki.

Keitė nuklampojo atgal tamsiu, patizusiu keliuku ir paliko purvinus botus prieangyje.

Atidariusi užpakalines duris, įžengė į tikrą pragarą. Mama, vilkinti nublukusiu gėlėtu chalatu, įsispyrusi į gauruotas rožines šlepetes, stovėjo prie viryklės rūkydama „Eve“ mėtinę cigaretę ir pylė tešlą į pailgą elektrinę keptuvę. Jos rudi iki pečių plaukai buvo perskirti į dvi plonas uodegėles, perrištas ryškiai rožiniais kaspinais.

— Padenk stalą, Keite, — paliepė, nepakeldama galvos. — Šonai! Lipk žemyn.

Keitė padarė kaip liepta. Dar nespėjus jai baigti, mama jau ėmė pilstyti į stiklines pieną.

— Šonai, pusryčiai! — vėl šūktelėjo mama laiptų pusėn. Šį kartą ji pridūrė stebuklingą žodį: — Įpyliau pieno.

Po aštuonių sekundžių aštuonmetis Šonas atidundėjo laiptais ir juokdamasis pripuolė prie smėlio spalvos taškuota klijuote dengto stalo, nes pakeliui užkliuvo už labradorų veislės šuniuko, kuris visai neseniai tapo šeimos nariu.

Keitė jau ketino sėstis į savo įprastą vietą, kai atsitiktinai žvilgtelėjo per virtuvę į svetainę. Pro didžiulį langą virš sofos išvydo kąką, kas ją nustebino: į kiemą kitapus gatvės suko krovinių pervežimo furgonas.

— Oho.

Ji nusinešė lėkštę į svetainę ir atsistojo prie lango, stebėdama namą už trijų akry. Kiek prisiminė, tas pastatas visada stovėjo tuščias.

Už nugaros pasigirdo mamos žingsniai; skambūs per plytas imituojančią linoleumą ant virtuvės grindų, tylūs per samanų žalumo kilimą svetainėje.

— kažkas kraustosi į namą priešais, — tarė Keitė.

— Tikrai?

Ne. Aš meluoju.

— Gal jie turės tavo metų mergaitę. Būtų smagu, jei įsitaisytum draugę.

Keitė nurijo piktą atkirtį. Tik mamoms atrodo, kad lengva susirasti draugų jaunesnėse mokyklos klasėse.

— Nesvarbu.

Ji staigiai nususuko ir nusinešė lėkštę į koridorių, kur baigė pusryčiauti ramybėje po Jėzaus paveikslu.

Kaip ir reikėjo tikėtis, mama atsekė iš paskos. Ji tylėdama sustojo prie gobeleno, vaizduojančio „Paskutinę vakarienę“.

— Kas yra? — pratrūko Keitė, nebegalėdama išverti tylos.

Mama tyliai, beveik negirdimai atsiduso:

— Kodėl mes pastaruoju metu nuolat kivirčijamės?

— Tai tu visada pradedi.

— Pasisveikindama ir pasiteiraudama, kaip tau sekasi? Taip, aš tikra ragana.

— Tai tu taip pasakei, ne aš.

— Tu juk žinai, kad ne aš kalta.

— Dėl ko?

— Kad neturi draugių. Jei tik...

Keitė nebesiklausė. Garbės žodis, dar viena iš tų „jei tik tu labiau pasistengtum“ kalbų, ir ji apsivems.

Laimė — nors kartą — mama neatsekė paskui. Ji pasuko į virtuvę šaukdama:

— Paskubėk, Šonai! Mularkių mokyklos autobusas išvyksta po dešimties minučių.

Jos brolis sukikeno. Keitė vartydama akis užlipo į viršų. Tiesiog apgailėtina. Kaip gali jos brolis kiekvieną dieną juoktis iš to paties kvailo pokšto?

Atsakymas buvo toks pat lengvas kaip ir klausimas: nes jis turi draugų. Viskas yra paprasčiau, kai turi draugų.

Keitė slėpėsi miegamajame, kol išgirdo suburzgiant jų senąjį fordą. Jai mažiausiai norėjosi, kad į mokyklą vežtų mama, kuri, Keitei išlipus iš automobilio, imdavo šūkauti atsisveikinimus ir mojuoti lyg dalyvautų televizijos šou *Atspėk kainą*. Visi žinojo, kad būti atvežtam į mokyklą tėvų prilygsta socialinei savižudybei. Išgirdusi, kaip žvyrkeliu lėtai pajudėjo ratai, ji nulipo į apačią, suplovė indus, susirinko savo daiktus ir išėjo iš namų. Lauke švietė saulė, tačiau po nakties lietaus kieme žiojėjo padangų paliktos duobės. Nereikia nė abejoti, kad tie seniai ūkinių prekių parduotuvėje jau kalba apie potvynį. Purvas kibo prie jos netikrų „Earth“ aulinukų, lėtindamas žingsnį. Keitė buvo taip nusiteikusi išsaugoti švarias savo vienintele vaivorykštines kojinaites, kad tik įvažos gale pastebėjo mergaitę, stovinčią kitapus gatvės.

Ji buvo nuostabi. Aukšta, didžiapapė, ilgais garbanotais kaštoniniais plaukais ir Monako princesės Karolinos veidu: blyški oda, putlios lūpos ir ilgos blakstienos. O jos *rūbai*: džinsai žemu liemeniu, susagstomi trimis sagutėmis, su didžiuliais dažytais įsiuvais per siūles, kad klešnės būtų dar platesnės; bateliai su kamščiamedžio platforma bei keturių colių kulnais, ir rožinė palaidinė platėjančiomis rankovėmis, atidengianti mažiausiai du colius pilvo.

Keitė priglaudė prie krūtinės knygas ir pasigailėjo, kam vakar spaudė spuogus. Ar kad jos džinsai nebuvo „Sears Rough Riders“ firmos.

— L-labas, — ištarė ji, sustodama kitoje kelio pusėje. — Autobusas stoja šioje pusėje.

Šokolado spalvos akys po tirštai išdažytais blakstienomis ir blizgiais mėlynais vokų šešėliais žiūrėjo į ją nieko neatskleisdamos.

Ir tą minutę privažiavo mokyklos autobusas. Dejuodamas ir pūskuodamas jis sutrūkčiojęs sustojo kelkraštyje. Berniukas, kuriuo Keitė kitados žavėjosi, iškišo galvą pro langą ir riktelėjo:

Jonvabalių takas

— Ei, Kute, potvynis baigėsi, — tada nusijuokė.

Keitė nuleido galvą ir įlipo į autobusą. Klestelėjusi į savo įprastą vietą priekinėje sėdynėje — viena pati — ji nepakėlė galvos, laukė, kada pro šalį praeis naujoji mergaitė, tačiau į autobusą daugiau niekas neįlipo. Kai durys užsidarė ir autobusas šoko į priekį, ji išdrįso atsigręžti į kelią.

Kiečiausiai pasaulyje atrodančios mergaitės ten nebebuvo.

Talė jau nepritapo. Šįryt ji dvi valandas rinkosi drabužius — jie buvo tarsi iš žurnalo „Seventeen“ puslapių, — ir nė vienas rūbas netiko.

Kai privažiavo mokyklos autobusas, ji akimirksniu apsisprendė: nevažiuos į mokyklą šiame kaimo užkampyje. Nesvarbu, kad Snohomišas tik už mažiau nei valandos kelio nuo Sietlo centro, ji jaučiasi čia kaip Mėnulyje. Tokia svetima ši vieta.

Ne.

Ne, velniai rautų.

Ji atžingsniavo žvyruotu keliuku ir taip smarkiai stumtelėjo duris, kad šios atsimušė į sieną.

Teatrališkumas, kaip ji jau žinojo, buvo tarsi ryškus skyrybos ženklas: jis akcentavo tavo požiūrį.

— Tu tikriausiai apsirūkusi, — garsiai ištarė ji ir tik po akimirkos suvokė, jog vieninteliai žmonės svetainėje yra perkraustytojai.

Vienas iš jų stabtelėjo ir keistai pažiūrėjo į ją.

— Ką?

Talė prasibrovė pro juos, taip stipriai užkliudydama spintą, kad darbininkai tyliai susikeikė. Tačiau jai tai nė kiek nerūpėjo. Nemėgo taip jaustis, tarsi pūstųsi iš pykčio.

Ji neleis vadinamajai motinai ją nervinti, tik ne po visų tų kartų, kai toji moteris ją paliko.

Mama sėdėjo šeimininkų miegamajame ant grindų ir karpė paveikslukus iš „Cosmo“ žurnalo. Kaip paprastai, ji buvo persijuosusi savo ilgus, banguotus ir susivėlusius plaukus siaubingai senamadiška

odine juosta, išsiuvinėta karoliukais. Nepakeldama akių atvertė kitą puslapį, kuriame nuogas išsišiepęs Bertas Reynoldsas viena ranka dengė savo penį.

— Aš *neisiu* į šią užkampio mokyklą. Jie čia visi kaimiečiai.

— O. — Mama atvertė kitą puslapį, pasiėmė žirkles ir pradėjo kirpti puokštę gėlių iš „Breck“ reklamos. — Gerai.

Talei norėjosi rėkti.

— Gerai? *Gerai?* Man keturiolika.

— Mano darbas yra mylėti ir palaikyti tave, vaikelai, o ne trukdyti.

Talė užsimerkė, suskaičiavo iki dešimties ir vėl prakalbo:

— Aš neturiu čia draugų.

— Tai susidraugauk. Girdėjau, senojoje mokykloje buvai Mis Populiarioji.

— Liaukis, mama, aš...

— Debesis.

— Aš nevadinsiu tavęs Debesimi.

— Puiku, Talula, — mama pakėlė galvą, norėdama įsitikinti, ar jos žodžiai pasiekė tikslą. Jie pasiekė.

— Man čia ne vieta.

— Tu geriau žinai, Tale. Tu esi žemės ir dangaus vaikas, tavo vieta visur. Bhagavadgyta sako...

— Gana.

Talė nuėjo neišklausiusi motinos. Jai mažiausiai norėjosi klausytis kažkokių žole persismelkusių patarimų, kurių vieta buvo ant tamsoje šviečiančių fosforinių plakatų. Pakeliui nugvelbė iš mamos rankinės pakelį „Virginia Slims“ ir patraukė į kelią.

Visą kitą savaitę Keitė stebėjo naująją mergaitę iš tolo.

Talė Hart buvo įžūliai, begėdiškai kitokia; atrodė kažkokia ryškesnė už visus kitus tuose išblukusiuose žaliuose koridoriuose. Jai nebuvo taikoma komendanto valanda, ir mergaitė nerūpėjo, jei ją sugaudavo rūkant miškelyje už mokyklos. Visi apie tai kalbėjo. Keitę

pasiekdavo pašnibždomis tariami pagarbios nuostabos žodžiai. Daugumai vaikų, kurie užaugo pienininkų ir popieriaus fabriko darbininkų šeimose Snohomišo slėnyje, Talė Hart atrodė egzotiška. Visi norėjo su ja draugauti.

Toks netikėtas kaimynės populiarumas dar skaudžiau atitolino Keitę. Ji nesuprato, kodėl jai taip skaudu. Tik žinojo, kad kiekvieną rytą, kai jiedvi stovėdavo autobusų stotelėje viena šalia kitos ir kartu skirtinguose pasaulio kraštuose, skiriamos tarp jų žiojinčios tylos, Keitė jausdavo nenumaldomą troškimą būti pastebėta Talės.

Bet, žinoma, to niekada nebus.

— ... kol dar neprasidėjo „The Carol Burnett“ šou. Jau paruošta. Keite? Keite?

Keitė pakėlė galvą nuo stalo. Buvo užsnūdusi virš atversto socialinių mokslų vadovėlio ant virtuvės stalo.

— Ką? Ką sakei? — paklausė ji, skubiai stumteldama į vietą savo sunkius akinius.

— Paruošiau makaronų apkepą mūsų naujiesiems kaimynams. Noriu, kad jį nuneštum.

— Bet... — Keitė bandė sugalvoti, kaip išsisukti, bet ką, kad tik nereikėtų to daryti. — Jie čia jau visą savaitę.

— Taip, aš susivėlinau. Pastaruoju metu tiek visokių reikalų.

— Aš turiu daug namų darbų. Pasiųsk Šoną.

— Nepanašu, kad Šonas rastų ten draugų, a?

— Ir aš nerasiu, — liūdnai atsiliepė Keitė.

Mama atsisuko į ją. Jos rudi plaukai, kuriuos taip rūpestingai garbanojo ir šukavo šį rytą, per dieną suglebo ir sugulė, o makiažas išbluko. Dabar mamos apskritas raudonskruostis veidas atrodė išblyškęs ir bespalvis. Jos rausvai geltona nerta liemenė — pernykštė Kalėdų dovana — buvo netvarkingai susagstyta. Žiūrėdama į Keitę moteris perėjo per kambarį ir atsistojo prie stalo.

— Ar galiu kai ką pasakyti ir nebūti užsipulta?

— Tikriausiai ne.

— Man labai gaila, kad tavo draugystė su Džoana baigėsi.

Iš visų dalykų, kurių Keitė galėjo tikėtis, šio net nebuvo sąrašė.

— Nesvarbu.

— Svarbu. Girdėjau, kad šiomis dienomis ji susidėjusi su gana smarkia gauja.

Keitė norėjo pasakyti, kad jai tai nė kiek nerūpi, tačiau, jos siaubui, ašaros užgėlė akis. Užplūdo prisiminimai — kaip ji su Džoana sukosi karusele mugėje, sėdėjo prie gardų daržinėje, kalbėjosi, kaip bus smagu gimnazijoje.

— Aha, — burbtelėjo ji.

— Kartais gyvenimas sunkus. Ypač kai esi keturiolikos.

Keitė užvertė akis. Iš kur jos motinai žinoti, koks sunkus gali būti paauglių gyvenimas.

— Nemalk šūdo.

— Aš apsimesiu, kad negirdėjau to žodžio iš tavęs. Man bus lengviau, jei daugiau niekada jo neišgirsiu? Gerai?

Keitė mintyse pasigailėjo, kad ji ne tokia kaip Talė. Ji taip lengvai nepasiduotų. Veikiausiai prisidegtų cigaretę ir atsikirstų.

Mama pasikniso nukarusioje sijono kišenėje ir išsitraukė cigarečių pakelį. Prisidegusi vieną, atidžiai pažiūrėjo į Keitę.

— Tu žinai, kad aš myliu tave, palaikau ir niekada neleisiu niekam tavęs skriausti. Bet, Keite, aš turiu paklausti: ko tu lauki?

— Ką nori pasakyti?

— Tu visą laiką skaitai arba mokaisi. Kaip žmonėms pažinti tave, kai taip elgiesi?

— Jie nenori manęs pažinti.

Mama švelniai palietė jos ranką.

— Nereikia sėdėti ir laukti, kol kažkas ateis ir pakeis tavo gyvenimą. Todėl tokios moterys kaip Glorija Steinem* degina savo liemenėles ir žygiuoja į Vašingtoną.

— Kad aš galėčiau susirasti draugų?

— Kad tu žinotum, jog gali būti tuo, kuo nori būti. Tavo kartai

* Amerikos feministė, žurnalistė, politinė aktyvistė.

taip pasisekė. Jūs galite būti kuo panorėję. Tačiau kartais tenka rizikuoti. Perlipti per save. Galiu pasakyti tau tai, ką tikrai žinau: gyvenime mes gailimės tik to, ko nepadarome.

Keitė išgirdo keistą gaidą mamos balse, liūdesį, kuris nuspalvino žodį *gailimės*. Bet ką jos motina gali išmanyti apie paauglių kovas dėl populiarumo mokykloje? Ji jau seniai nebe paauglė.

— Taip, kurgi ne.

— Tai tiesa, Ketlina. Vieną dieną tu suprasi, kokia aš protinga, — mama nusišypsojo ir patapšnojo jai per ranką. — Ir jei esi tokia kaip mes visos, tai atsitiks maždaug tuo metu, kai pirmą kartą paprašysi manęs prižiūrėti savo vaikus.

— Ką čia kalbi?

Mama nusijuokė, nors Keitė nesuprato iš ko.

— Džiaugiuosi, kad mes pasikalbėjome. Dabar eik. Susidraugauk su savo naująja kaimyne.

Žinoma. Lyg taip galėtų nutikti.

— Užsimauk pirštines. Puodas vis dar karštas, — įspėjo mama.

Nuostabu. Pirštines.

Keitė nuėjo prie stalviršio ir pažiūrėjo į rausvai rudą marmalą. Ji rūpestingai apkamšė viršų folija, užraitė kampus, tada užsimovė storas dygsniuotas mėlynas virtuvines pirštines, kurias buvo pasiuvusi teta Džordžija. Prie užpakalinių durų sukišo savo kojinitėmis apautas pėdas į netikrus *Earth* aulinukus ir patraukė klampiu keliuku.

Namas kitapus gatvės buvo ilgas ir žemas, toks padriko stiliaus L formos pastatas su langais į kiemo pusę. Skiedromis dengtas stogas buvo apžėlęs samanomis. Gelsvi šonai prašėsi perdažomi, o latakai buvo užsikimšę lapais ir smulkiomis šakelėmis. Daugumą langų slėpė milžiniški rododendrų krūmai, o palei namo sieną kadagiai sudarė žalią dygliuotą gyvatvorę. Jau metų metus niekas čia nesirūpino aplinka.

Prie laukujų durų Keitė stabtelėjo, giliai įkvėpė.

Perėmusi troškinį į vieną ranką, nusitraukė nuo kitos pirštinę ir pasibeldė.

Kad tik nieko nebūtų namuose.

Viduje tučtuojau pasigirdo žingsniai.

Durys atsidarė, ir jose Keitė išvydo aukštą moterį su žemyn vilnįjančiu kaftanu. Jos kaktą juosė karoliukais išsiuvinėta indėniška juosta. Ausyse karojo skirtingi auskarai. Moters akys atrodė keistai tuščios, tarsi jai reikėtų akinių ir jų neturėtų, tačiau net ir tokia ji buvo akį rėžiančiai, kažkaip įžūliai graži.

— Taip?

Keista pulsuojanti muzika sklido, rodės, vienu metu iš kelių vietų, ir nors šviesos buvo išjungtos, viduje burbuliavo ir pukšėjo keletas lavos lempų klaikiuose žaliuose ir raudonuose induose.

— La... labas, — išstėnėjo Keitė. — Mano mama išvirė jums troškinių.

— Puiku, — ištarė moteris susvirduliuodama ir vos nepargriūdama.

O tada staiga tarpduryje išdygo Talė, tiksliau, atplaukė, taip grakščiai ir pasitikinčiai, tarsi ji būtų kino žvaigždė, o ne paauglė. Su ryškiai mėlyna trumpa suknuote ir baltais šokėjos bateliais atrodė ganėtinai suaugusi, kad galėtų vairuoti automobilį. Nieko nesakydama Talė sugriebė Keitę už rankos ir nusitempė ją per svetainę į virtuvę, kur viskas buvo rožinės spalvos: sienos, spintelės, užuolaidos, stalviršiai, stalas. Kai Talė pažiūrėjo į ją, Keitei pasirodė, kad pastebėjo kažin kokią sumišimą tose tamsiose akyse.

— Ar čia buvo tavo mama? — paklausė Keitė, nežinodama, ką sakyti.

— Ji serga vėžiu.

— O.

Keitė nesumojo, ką pasakyti, išskyrus „man labai gaila“. Kambaryje stėjo tyla. Bijodama pažiūrėti į Talę, Keitė ėmė tyrinėti stalą. Ji dar nebuvo mačiusi tiek greitojo maisto vienoje vietoje. Tešlainiai, dribsniai, kukurūzų traškučiai, kukurūzų užkandžiai, pyragaičiai, piršteliai, piršteliai su įdaru.

— Oho. Norėčiau, kad man mama leistų visa tai valgyti, — Keitė tučtuojau pasigailėjo prasižiojusi. Dabar tai jau visai kvailai leptelėjo.

Ieškodama, kuo užsiimti — kad nereikėtų žiūrėti į neįskaitomą Talės veidą, — ji padėjo troškinį ant stalviršio. — Jis dar karštas, — išlemeno prisiminusi, kad mūvi virtuvines pirštines, kurios atrodė kaip dalginiai delfinai.

Talė prisidėgė cigaretę ir stebėdama Keitę atsirėmė į rožinę sieną. Keitė grįžtelėjo į svetainės duris.

— Ji nieko nesako, kad rūkai?

— Ji pernelyg serga, kad rūpintųsi.

— O.

— Nori užtraukti?

— A... ne. Ačiū.

— Taigi. Taip ir maniau.

Ant sienos juodas „Kit Kat“ laikrodžio švystelėjo uodega.

— Tau tikriausiai metas namo, vakarieniauti, — tarė Talė.

— O, — pakartojo Keitė dar nykiausiai nei prieš tai. — Taip.

Talė nuvedė ją atgal per svetainę, kur jos motina dabar tįsojo ant sofos.

— Viso, mergaite iš kitapus gatvės su tokiu šauniu kaimynišku požiūriu.

Talė atplėšė duris. Už jų sutemos atrodė tarsi susiliejęs raudonas stačiakampis, per daug ryškus, kad būtų tikras.

— Ačiū už maistą, — tarė ji. — Aš nemoku gaminti, o Debesis ir taip soti, jei supranti, ką noriu pasakyti.

— Debesis?

— Dabar toks mano mamos vardas.

— O.

— Būtų šaunu, jei *mokėčiau* gaminti. Arba jei turėtume virėją ar dar ką nors. Kai mano mama serga vėžiu ir visa kita, — Talė nutilo ir pažiūrėjo į ją.

Pasakyk, kad išmokysi ją.

Surizikuok.

Bet ji negalėjo. Galimybė būti pažemintai pernelyg didelė.

— Ką gi... viso.

Kristin Hannah

— Iki.

Keitė jau buvo įpusėjusi keliuką, kai Talė šūktelėjo:

— Ei, palauk!

Keitė lėtai atsisuko.

— Kuo tu vardu?

Ji pajuto silpną vilties žybsnį.

— Keitė. Keitė Mularki.

Talė nusijuokė.

— Mularki? Kaip šūdas?*

Jai jau buvo gana, tą patyčių iš jos pavardės. Keitė atsiduso ir nusisuko.

— Aš neketinau tyčiotis, — pasakė Talė, bet Keitė nesustojo.

— Aha. Nesvarbu.

— Na ir gerai. Ir būk bjauri.

Keitė nuėjo neatsigręždama.

* Panašiai skambantys žodžiai.